

hed, som blev taget op af den ærede sidste Taler, der mente, den skete Fyldest, medens jeg har ment, den ikke skete Fyldest. Loven om Husmandskreditforeningerne er en Undtagelseslov for Smaakaarsfolk. Man bør ikke overse, at den blev til for at komme dem i Møde, for at stille dem lige med de mere velstaaende; de skulde ikke have forholdsvis betydelig større Udgifter ved at faa faste Laan i deres Ejendomme. For at blive ved Ministerens Udtalelser skal jeg endvidere gøre opmærksom paa — og dette vil jeg bede de faa, der er til Stede, have i venlig Erindring —, at han udtalte om mit Ændringsforslag Nr. 5, som er det centrale og det eneste, der vil blive tilbage ved Afstemningen, at han ansaa det for et Forslag, han kunde tage imod; det er jo ogsaa ganske naturligt, for det er netop baseret derpaa, at det er Smaakaarsfolk, man skal komme til Hjælp ved Loven, og ikke velstillede Folk. At der ydes kraftig Hjælp ved, at Laanegrænsen forskydes fra 50 til 55 pCt., udtalte den højtærede Minister jo selv ved at sige, at det var Erstatningen for den $4\frac{1}{2}$ pCt.s Afdeling, som han havde sat sig imod.

Den Tanke at give Regler om Grundejerkreditforeningen i Lovforslaget vil den højtærede Minister jo ikke gaa ind paa; jeg vil derfor tage de paagældende Ændringsforslag tilbage og skal ikke dvæle videre derved. Jeg beklager, at den højtærede Minister ikke kunde give noget specielt Tilsagn med Hensyn til Grundejerkreditforeningens Stilling, for saa vidt mit Ændringsforslag ikke vedtages, og det maatte vise sig, at Loven blev skæbnesvanger for Laantagerne indenfor Grundejerkreditforeningen — fordi de saa er stillede ulige ringere end Laantagerne i Husmandskreditforeningerne. Det kan jo være, Grundejerkreditforeningen har Levekraft nok trods det, at man vedtager de for dens fremtidige Stilling i visse Maader ret stærkt indvirkende Ændringsforslag; det kan være, den har en saadan Levedygtighed, at den ikke bekymrer sig derom. Men jeg vil dog fremhæve den Ejendommelighed ved dens Stilling, at den nu bliver den eneste Forening, der kommer til at staa med Laanegrænsen 50 pCt., som den hidtil har haft fælles med Husmandskreditforeningerne. Den bliver altsaa i Virkeligheden ringest stillet. Jeg vil altsaa anbefale, at man stemmer for mit Ændringsforslag Nr. 5.

Det ærede Medlem fra Skjolddelev (Johannes Pedersen) var navnlig bange for Skellet, det Skel, man havde en Gang, og

som da voldte Bryderier, hvorfor man nødig vil have det igen. Men dette Skel har man slet ikke haft. Der var et Skel mellem jordløse Huse og andre Huse — hvor Grænsen blev trukket, ved jeg ikke, den var noget vag —, og til jordløse Huse maatte kun ydes $\frac{2}{5}$, tror jeg, i alt Fald en mindre Del, end til Huse med Jord, hvad der kunde volde Vanskeligheder. Det er man nu kommet bort fra, da det har vist sig, at de jordløse Huse er lige saa gode Panter. Men det Skel, her er Tale om, er et helt andet, der ikke vil volde Vanskeligheder. Det forholder sig ikke som den ærede Ordfører udtalte: at det kan være saa vanskeligt at faa oplyst, om Ejendommene har mere eller mindre end $\frac{1}{2}$ Hektar; thi herom skal Laansøgerne give Oplysning i Skrivelserne; Grænsen kan sættes lige paa en Streg. Der blev af samme ærede Taler og flere andre Talere, navnlig den ærede Ordfører, udtalt, at til det enkelte Tilfælde, jeg havde nævnt, kunde man ikke tage Hensyn. Jeg har heller ikke nævnt det som noget særligt overbevisende eller som noget, der skulde tages særligt Hensyn til, jeg mener blot, at der kan ske og er sket Misbrug. Een Ting er tydelig nok, det kan der ikke tvistes om, at naar Forsikringssummen er 13,621 Kr., og Jorden er købt for et Beløb af 2,860 Kr., er det noget aparte at komme til en Vurderingssum af 10,000 Kr. Faren er der, og i givet Tilfælde er Vurderingsmænd lokket til at gaa længere ned, end ret og rimeligt er.

Naar man fra mine Modstanderes Side har hævdet, at de Panter, der her er Tale om, er af en saadan Beskaffenhed, at Statsgarantien eventuelt vil blive mindre, viser det netop, at man erkender Rigtigheden af min Paastand om, at man glemmer Lovens Hovedformaal, som er at komme Smaafolk til Hjælp. Det udtrykkes tydeligt i Regelen i § 1, hvorefter Godtgørelse af Taksationsomkostningerne kun tilkommer dem, som har Ejendomme til Værdi af 8,000 Kr. og derunder. Det er ganske overflødigt og helt urimeligt at strides om, hvorvidt de paagældende har Fordel deraf eller ikke, men der er een Ting, man overser Gang efter Gang i den Forbindelse, det er Statsgarantien. Man siger: Statsgaranti betyder ikke noget. Men lad mig saa gentage, hvad jeg sagde før: Prøv at lade Statsgarantien falde bort. Vi maa aldrig gaa bort fra det tilgrundliggende, naar vi skal blive ved at udvide og udvide. Nu er vi gaaede op trinvis Gang efter Gang, og hvis Udviklingen bliver ved at gaa nogenlunde i